

**Fra:** Winje, Vigeik <Vigeik.Winje@haugesund.kommune.no>  
**Sendt:** 4. oktober 2016 11:30  
**Til:** Postmottak KMD  
**Emne:** HØRINGSINNSPILL - BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER GUL  
**Vedlegg:** HØRINGSINNSPILL - BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER.pdf

## **HØRINGSINNSPILL - BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER**

I tråd med formannskapetets vedtak 28.09.16 (PS 16/107 BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER – HØRINGSINNSPILL) oversendes høringsinnspill fra Haugesund kommune.

Med hilsen

**Vigeik Winje** | Rådmannens by- og samfunnsutvikler

Enhet for byutvikling

Telefon: [52 74 31 60](tel:52743160) | [473 52 061](tel:47352061)

E-post: [vigeik.winje@haugesund.kommune.no](mailto:vigeik.winje@haugesund.kommune.no)



[www.haugesund.kommune.no](http://www.haugesund.kommune.no)



## Haugesund kommune Rådmannens stab

KMD

Deres ref.

Vår ref.  
Saksnr. 2016/5856  
Løpenr. 42039/2016  
Arkivkode

Saksbehandler  
Vigleik Winje  
Tlf.

Vår dato  
04.10.2016

### HØRINGSINNSPILL - BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER

I tråd med formannskapetets vedtak 28.09.16 (PS 16/107 BÆREKRAFTIGE BYER OG STERKE DISTRIKTER – HØRINGSINNSPILL) oversendes høringsinnspill fra Haugesund kommune.

#### HØRINGSINNSPILL FRA HAUGESUND KOMMUNE

Hvordan kan staten bli en bedre samarbeidspartner for byene og bidra til å forsterke deres tiltak for å få klimautslippene ned, bokvaliteten opp og nytt liv i sentrum?

Diskusjonsnotatet fremhever viktigheten av at gode koblinger mellom samfunns-, areal-, og økonomiplanlegging – samt forpliktende avtaler mellom stat, fylkeskommune og kommuner som legger kommunale og regionale planer til grunn, kan bidra til å sikre gjennomføringen av planene. Det overnevnte er helt vesentlig.

Haugesund Kommune ønsker å peke på to vesentlige punkter som bør medtas i stortingsmeldingen:

- Statlig lokaliseringspolitikk må støtte opp om målsettingene, for å redusere klimagassutslipp og styrke bysentra.
- Det må etableres tilskuddsordninger som fremskynder det grønne skiftet, endret transportmiddelfordeling og overgangen til lavutslippssamfunnet.

Høsten 2015 vedtok et samlet bystyre i Haugesund en ny kommuneplan som skal sette mennesket og miljø i sentrum for all utvikling. Hovedgrepet i kommuneplanen svarer opp regjeringens forventning knyttet til kommunal og regional planlegging. Planen har gitt en klar utviklingsretning – hvor byen vokser «innenfra» og ikke bre seg utover. Det handler, for å si det enkelt, om å plassere rett funksjon på rett sted, samt legge til rette for en kortreist hverdag hvor folk blir mindre avhengige av bilen. Kommuneplan står seg godt sammen med den nye Regionalplan for areal og transport på Haugalandet. Vi har med andre ord et koherent planverk som vil, ved at det følges, legge til rette for ønsket utvikling for byen, de omliggende kommunene og regionen.

Om staten Norge skal nå sine klimamål, må kommunen gjøre en stor del av jobben. Ett av de mest effektive grepene kommunen kan gjøre er å anlegge en fornuftig arealbruk som legger til rette for en kortreist hverdag. Men dette er bare halve jobben. Det er de private aktørene som i all hovedsak står for byutviklingen ved handel- og næringsetableringer og sentrumsnær boligbygging. Som plan-

---

**Postadresse**  
Postboks 2160, 5504 Haugesund  
**Besøksadresse**  
Rådhusgt. 66

**Sentralbord**  
52 74 30 00  
**Telefaks**  
52 74 30 31

**Bankgiro**  
3240.07.22020  
**Organisasjonsnr**  
944 073 787

**E-postadresse**  
postmottak@haugesund.kommune.no

myndighet er det kommunen som kan angi utviklingsretning. Men for å lykkes med det grønne skiftet trengs også proaktive tiltak som gir nødvendig investeringsvilje.

Statlig lokaliseringsspolitikk må stimulere til ønsket byliv. Det burde være en selvfølge at staten fulgte opp egne målsettinger ved å etablere publikumsrettet virksomhet der hvor man ønsket et stort antall besøkende. Statlige virksomheter, statlige foretak og selskaper, burde alltid ligge i sentrum; Vinmonopol burde alltid ligge i sentrumskjernen. Statensvegvesen burde ha kontorer i sentrum og eventuelle driftsarealer på næringsområder i randsonen. Bufetat og Nav er andre selvsagte eksempler. Når Staten i sin rapport *Lokalisering av statlige arbeidsplasser – en kartlegging* (Difi, 2012), gir en vurdering av lokalisering av statlige virksomheter, er det hovedsakelig virksomhetens egne behov som er i sentrum. Det burde vært foretatt en gjennomgang av hvordan denne lokaliseringen bidrar til de samme nasjonale målsetningene om en bærekraftig utvikling og rett funksjon på rett sted, som kommunene må forholde seg til i egen planlegging.

I byutviklingsammenheng vises det ofte til eksempler fra København, Oslo eller New York, men de aller fleste norske byer opplever ikke et like naturlig press på sine bykjerner. Noe av årsaken har selvfølgelig å gjøre med at man i flere tiår har tillatt å ta i bruk ubrukte arealer på utsiden av byene og lagt til rette for økt bilavhengighet. Derfor må det offentlige bidra til å skape attraktive investeringsarenaer: byrom må oppgraderes, forholdene for gående og syklende må bedres og kollektivsatsning må styrkes. Staten burde her sammen med kommunene bidra, gjennom nødvendige investeringer, til å styrke bysentrene.

Staten har, i all hovedsak valgt å satse på de store byene. Om lag to millioner av oss bor i og bruker mellomstore byer og det er en utfordring at de faller mellom alle tilskudds-stolene; om det er snakk om Nasjonal Transportplan, bymiljøavtaler eller byutviklingsavtaler.

Å endre kurs gjøres best ved en kombinasjon av restriktive og proaktive tiltak. Som planmyndighet søker Haugesund kommune å styre vekstkraften dit hvor vi får størst måloppnåelse. Etter at kommuneplanen ble vedtatt, har kommunen innledet et samarbeid med DogA (Norsk Design- og Arkitektursenter), hvor vi har fått status som «Nasjonal forbildeby». Dette gir oss anerkjennelse og bekrefter at vi er på rett vei. Likefullt ville vi hatt enda større sjanse for å lykkes med planene om vi hadde hatt statlige finansielle muskler med på prosjektet.

Oppsummert etterspør Haugesund kommune:

- Tydelige føringer på statlig lokalisering som støtter opp om bærekraftig byutvikling
- Støtteordninger for små og mellomstore kommuner
- Premieringsordninger for kommuner som gjennomfører statens forventning gjennom alle plannivåer.
- En inkludering av mellomstore byer og regionsentra slik at det blir en økning av antall bymiljøavtaler og byutviklingsavtaler.

Om vi som nasjon skal lykkes – må Staten få på plass tilskuddsordninger som fanger opp de mellomstore byene på en bedre måte. Når kommuner fremviser politisk villighet til å støtte opp om nasjonale målsettinger om det grønne skiftet og lavutslippssamfunnet – må staten bli en aktiv samarbeidspartner, som sammen med kommunene, sørger for at bysentrene blir den mest attraktive etableringsarenaen for næringsliv og privat investeringsvilje.

Vennlig hilsen

Vigleik Winje  
Rådmannens by- og samfunnsplanlegger  
Haugesund kommune